

Informacija suaugusiems **APIE SKIEPUS**

Užkrečiamos ligos gali būti pavojingos.
Tačiau žmonės gali nuo jų apsisaugoti.

Vienas iš būdų yra skiepai.

Skiepai padeda mūsų kūnui išmokti kovoti su ligomis. Jie apsaugo vaikus ir suaugusius nuo pavojingų ligų.

Kai kuriuos skiepus apmoka valstybė.
Už juos nereikia mokėti patiems.

Kokie skiepai skirti suaugusiems?

- **Skiepai nuo gripo**

Gripas yra pavojinga liga. Ją sukelia virusas. Ši liga greitai plinta nuo vieno žmogaus kitam, ypač žiemą.

Jei žmogus suseraga gripu:

- pakyla temperatūra,
- krečia drebulys,
- atsiranda sloga ir kosulys,
- skauda gerklę, galvą, kaulus.

Gripas gali sukelti dar sunkesnes ligas.

Po gripo žmogus gali susirgti:

- plaučių uždegimu,
- ausų uždegimu,
- širdies uždegimu,
- smegenų uždegimu,
- kitomis pavojingomis ligomis.

Nuo gripo galima apsisaugoti. Reikia skiepytis kiekvienais metais, geriausia – rudenį.

Nemokamai skiepijami:

- žmonės nuo 65 metų,
- sergantys lėtinėmis ligomis. Lėtinės ligos – tai ligos, kurias reikia ilgai gydyti,
- žmonės, kurie gyvena globos ar slaugos įstaigose,
- gydymo įstaigų darbuotojai,
- moterys, kurios laukiasi kūdikio.

- **Skiepai nuo COVID-19 ligos**

Šią ligą sukelia koronavirusas. Virusas yra pavojingas, nes gali sukelti kitas sunkias ligas.

Šis virusas patenka į mūsų kūną per nosį ar gerklę. Šią ligą sunku atskirti nuo gripo ar peršalimo.

Kai žmogus suserga COVID-19 liga:

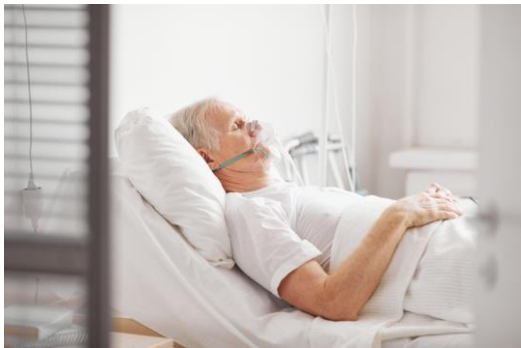
- pakyla temperatūra,
- atsiranda kosulys,
- trūksta oro,
- silpna,
- skauda kaulus, galvą, gerklę.

Po COVID-19 ligos žmogus gali susirgti:

- plaučių uždegimu
- smegenų uždegimu,
- ausų uždegimu,
- kitomis pavojingomis ligomis.

Ypač svarbu skiepytis:

- žmonėms nuo 65 metų,
- sergantiems lėtinėmis ligomis,
- gyvenantiems globos ar slaugos įstaigose,
- gydymo įstaigų darbuotojams,
- moterims, kurios laukiasi kūdikio.

• Skiepai nuo pneumokoko

Bakterijos pneumokokai gali patekti į žmogaus kūną nuo kito žmogaus, kai jis:

- kosti,
- čiaudo,
- kalba,
- yra labai arti.

Susirgti yra pavojinga:

- vaikams,
- vyresniems žmonėms
- sergantiems lėtinėmis ligomis.

Dėl pneumokoko galima susirgti sunkiomis ligomis:

- plaučių uždegimu,
- ausų uždegimu,
- smegenų uždegimu,
- kraujo užkrėtimu
- kitomis pavojingomis ligomis.

Nuo pneumokoko saugo skiepai.

Žmonės skiepijami vieną kartą gyvenime.

Nemokamai skiepijami:

- žmonės nuo 75 metų,
- sergantys sunkiomis ligomis:
 - inkstų ligomis,
 - kepenų ligomis,
 - plaučių ligomis,
 - diabetu ir kitomis pavojingomis ligomis.

- **Skiepai nuo pasiutligės**

Pasiutligė – tai pavojinga liga, kurią sukelia virusas.

Žmogus gali užsikrėsti, jei jį įkanda ar apdrasko sergantis gyvūnas:

- šuo,
- lapė
- šikšnosparnis
- kitas sergantis gyvūnas.

Virusas pažeidžia:

- smegenis,
- nervų sistemą.

Jeigu liga neišgydoma laiku, žmogus gali mirti.

Nemokamai skiepijami:

- žmonės, jei įkanda ar apdrasko sergantis gyvūnas.

Svarbu vengti laukinių ar sergančių gyvūnų ir pasiskiepyti, jei yra pavojus užsikrėsti.

- **Skiepai nuo stabligės ir difterijos**

Stabligė ir difterija – pavojingos ligos, kurias sukelia bakterijos.

Stabligės bakterijos gyvena žemėje. Susižeidus bakterijos gali patekti į kūną per žaizdą.

Liga nuo žmogaus žmogui neplinta.

Pirmieji ligos požymiai gali atsirasti po kelių dienų ar net mėnesių.

Kai žmogus suseraga:

- jaučia nuovargį,
- silpnumą,
- raumenų trūkčiojimus,
- atsiranda stiprūs, skausmingi raumenų susitraukimai.

Difterijos bakterijos plinta per orą, kai sergantis žmogus:

- kalba,
- kosėja,
- čiaudi.

Šios bakterijos gamina nuodus, kurie pažeidžia organus ir gali sukelti sunkias ligas. Žmogus gali net mirti.

Vyresnius nei 25 metų žmones Lietuvoje naudojami skiepai apsaugo:

- nuo stabligės,
- nuo difterijos.

Po pirmo skiepo vėliau reikia skiepytis kas 10 metų.

• Skiepai nuo tymų

Tymai – labai užkrečiama virusinė liga. Virusai plinta per orą, kai sergantis žmogus:

- kalba,
- kosėja,
- čiaudi,
- yra labai arti.

Kai žmogus suserga:

- pakyla temperatūra,
- kosėja,
- sloguoja,
- atsiranda akių uždegimas,
- vėliau – išberia.

Gali sukelti sunkių ligų:

- plaučių uždegimą,
- gerklų uždegimą,
- ausų uždegimą,
- smegenų pažeidimą.

Nemokamai skiepijami:

- žmonės, kurie bendravo gyvai su sergančiu tymais žmogumi.

Jie pasiskiepyti turi per 72 valandas nuo bendravimo su sergančiu žmogumi.

- **Skiepai nuo erkinio encefalito**

Erkinis encefalitas yra pavojinga liga. Ją sukelia erkių pernešamas virusas. Ši liga gali pažeisti žmogaus:

- smegenis,
- nervų sistemą.

Dėl to gali atsirasti:

- sunkių sveikatos problemų,
- žmogus gali likti neįgalus.

Labai svarbu saugotis nuo erkių įkandimų, o geriausia – skiepai.

Nemokamai skiepijami:

- žmonės nuo 50 metų iki 55 metų (iki kol sukanka 56 metai).

- **Skiepijami žmonės po transplantacijų**

Žmonės po transplantacijų skiepijami **imuniniais vaistiniais preparatais**.

Transplantacija – tai medicinos procedūra, kai iš vieno žmogaus paimamas organas arba audinys ir persodinamas kitam žmogui, kuriam to reikia dėl ligos ar sužalojimo.

- **Skiepijamos moterys, kurios laukiasi kūdikio**

Moterys, kurios laukiasi kūdikio, gali būti skiepijamos nuo kokliušo. Kokliušas – tai liga, kurią sukelia bakterijos.

Kai žmogus suserga:

- atsiranda ilgas kosulys,
- trūksta oro,
- sunku kvėpuoti,
- pakyla temperatūra.

Kokliušas ypač pavojingas mažiems vaikams ir kūdikiams.

Skiepai apsaugo žmogų ir kitus žmones, kurie su juo bendrauja.

Kreipkitės į savo polikliniką ir skiepykitės.

Tekstą lengvai suprantama kalba parengė: Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos Ryšių su visuomene skyriaus vyriausioji specialistė Vita Lyskoitienė.

Tekstą išbandė ...

Tekstą išbandyti padėjo ...

Paveikslėliai:

- iš „Canva“,
- iš „Getty Images“,
- iš „Prostock-studio“.